
n / k. According to an objective examination, the previous diagnosis was panuveitis of the left th (tbc?). A course of systemic anti-TB therapy is prescribed. A month later, she noted deterioration. It is regarded as a phenomenon of «paradoxical reaction». Methylprednisolone 16 mg / day was added systemically with significant improvement. Now a state of remission, on the periphery of a massive chorioretinal focus, scarring. Conclusion. This case illustrates how important it is to know about the paradoxical reaction in the treatment of tuberculosis and to understand the mechanisms of it's occurrence.

Ультраструктурний стан сітківки, хоріокапілярів та зорового нерва при неінфекційному передньому та середньому увеїті в експерименті без лікування та з використанням нейпропротектора на ранніх термінах

Зборовська О. В., Молчанюк Н. І., Дорохова О. Е., Горянова І. С.

*ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім В.П. Філатова НАМН України»
(Одеса, Україна)*

Актуальність. Неінфекційні аутоімунні передні та середні увеїти – це значна група увеїтів (біля 40%), що проявляються при системних захворюваннях. При тяжкому та хронічному перебігу увеїту можуть розвиватись такі ускладнення як набряк зорового нерва та макулярний набряк, що може призводити до значної втрати зору та інвалідизації.

Мета. Дослідити ультраструктуру судинної, сітчастої оболонки, зорового нерва (ЗН) при неінфекційному передньому і середньому увеїті в експерименті без лікування та з використанням нейпропротектора.

Матеріали та методи. 1 група (2 кролі) – моделювався аутоімунний увеїт, за допомогою нормальної кінської сироватки, із попередньою внутрішньовенною сенсibiliзацією та введенням провокуючої дози інтравітреально. 2 група (2 кролі) – на фоні модельованого увеїту отримували цитіколін по 0,2 мл внутрішньом'язово протягом всього терміну спостереження. Клінічний перебіг увеїту у тварин обох груп контролювався за допомогою офтальмоскопії та біомікроскопії. Експеримент проводили з виконанням етичних норм, передбачених міжнародними принципами Європейської конвенції, норм біомедицинової етики, а також Закону України. Вивчалась ультраструктура хоріокапілярів (ХК), сітківки та ЗН кролів через 11 діб після введення провокуючої дози.

Результати. Через 10 днів після моделювання увеїту в більшості ендотеліальних клітин ХК визначались явища гідропічної дистрофії. В сітківці найбільш пошкодженими виявились клітини пігментного епітелію (ПЕС). Деякі з них були повністю зруйнованими, інші – з різним ступенем деструкції. Під клітинами ПЕС спостерігались великі ділянки з фрагментами відпрацьованих дисків фоторецепторів та осередки міжклітинного набряку. В ЗН у більшості нервових волокон відмічався набряк аксоплазми, нечіткість структури мікротрубочок та нейрофіламентів, патологія мітохондрій. Спостерігалась де-

формація мієлінових оболонок з розшаруванням ламел. Серед гліальних клітин деякі мали ознаки гідропічної дистрофії.

У кролів, які протягом 10 днів отримували нейропротектор, в шарі ХК переважали ЕК з ознаками компенсційно-відновних процесів. Водночас частина їх залишалась набряклою. В шарі ПЕС частина клітин структурно була близькою до норми, інша – мала ознаки гідропічної дистрофії, хоч і менш вираженої, ніж в клітинах ПЕС попередньої групи. В частині клітин спостерігались ознаки активації їх метаболічної діяльності. В області ФК зберігались елементи міжклітинного набряку. У ЗН після застосування нейропротектора деформація мієлінових оболонок та явища набряку в аксоплазмі зустрічались в меншій мірі і в меншій кількості НВ. Більшість гліальних клітин мали ознаки посиленних компенсційно-відновних процесів.

Висновки. Передній та середній неінфекційний увеїт, модельований за допомогою кінської сироватки, викликав нейродегенеративні зміни в сітчастій оболонці та зоровому нерві. Виникла гідропічна дегенерація ендотеліальних клітин ХК, деструкція ПЕС, і міжклітинний набряк в області фоторецепторів; в зоровому нерві розвивалась деструкція нервових волокон, зокрема, мієлінових оболонок, а також гліальних клітинах.

Застосування нейропротектора (цитіколіну) на ранніх термінах при неінфекційному увеїті активує внутрішньоклітинні компенсаторні процеси в ендотеліальних клітинах ХТ та в сітківці, зокрема, в ПЕС, що призводить до зменшення ознак гідропічної дегенерації та нормалізації ультраструктури клітин, а також сприяє активації метаболічних процесів в гліальних клітинах і аксоплазмі в ЗН.

Ultrastructural state of the retina, choriocapillars and optic nerve in non-infectious anterior and intermediate uveitis during the experiment without treatment and using an early neuroprotector

Zborovska O. V., Molchaniuk N. I., Dorokhova O. E., Horyanova I. S.

SI «The Filatov Institute of Eye Diseases and Tissue Therapy of NAMS of Ukraine» (Odesa, Ukraine)

Non-infectious autoimmune anterior and intermediate uveitis is a significant group of all uveitis (about 40%). In the literature there is no information about neurodegenerative processes in the retina and optic nerve as a result of anterior and intermediate uveitis. Therefore, we decided to investigate whether these processes occur in the experiment. The experiment was carried out on 7 rabbits, 2 eyes were taken for electron microscopy research. The ultrastructures of choriocapillaries (CC), the retina and optic nerves (ON) of rabbits were studied after 11 days. In ON, deep destructive processes were revealed both in nerve fibers, in particular, the myelin sheath, and in glial cells with destruction by their cytolemma, as well as focal intercellular edema. We revealed hydropic degeneration of endothelial cells of CC and retinal cells, especially RPE, as well as intercellular edema in the region of photoreceptors. Thus, anterior and intermediate non-infectious uveitis, modeled by horse serum, causes neurodegenerative changes in the retina and ON.